

**Brusel 14. července 2026
(OR. en)**

11602/26

**JAI 954
FREMP 236
AG 111
POLGEN 187**

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Závěry Rady o vyhodnocení každoročního dialogu o právním státě

Delegace naleznou v příloze I závěry o vyhodnocení každoročního dialogu o právním státě ve znění schváleném Radou dne 14. července 2026.

Delegace naleznou v příloze II prohlášení Itálie.

ZÁVĚRY RADY O VYHODNOCENÍ KAŽDOROČNÍHO DIALOGU O PRÁVNÍM STÁTĚ

PŘIPOMÍNÁJÍC, že od přijetí závěrů Radou Evropské unie a členskými státy, zasedajícími v Radě, dne 16. prosince 2014¹ se všechny členské státy v duchu loajální spolupráce účastní každoročního dialogu o právním státě v rámci Rady s ohledem na své pevné odhodlání posílit právní stát jako jednu ze základních hodnot Evropské unie;

PŘIPOMÍNÁJÍC, že závěry předsednictví ze dne 19. listopadu 2019² podpořilo 26 delegací a že během přípravy těchto závěrů se všechny delegace dohodly, že do konce roku 2023 opětovně vyhodnotí dialog o právním státě v rámci Rady s přihlédnutím k získaným zkušenostem;

PŘIPOMÍNÁJÍC, že, jak je uvedeno v poznámce předsednictví určené delegacím ze dne 28. září 2020³, každoroční dialog o právním státě byl vyvinut jako politický proces v rámci Rady pro obecné záležitosti a strukturován v praxi v prvním pololetí každého roku kolem jednoho zasedání věnovaného analýzám situace v oblasti právního státu v jednotlivých zemích v případě pěti členských států, a ve druhém pololetí každého roku kolem dvou zasedání, z nichž jedno je věnováno celkovému stavu právního státu v Unii a druhé analýzám jednotlivých zemí, a to vždy s využitím výroční zprávy Komise o právním státu. Kromě toho Rada pro spravedlnost a vnitřní věci připravila řadu konkrétních tematických rozprav o otázkách právního státu.

Rada Evropské unie

1. připomíná, že závěry Rady Evropské unie a členských států, zasedajících v Radě, z roku 2014 o zajištění dodržování zásad právního státu, jsou stále platné;
2. souhlasí s tím, že každoroční dialog Rady o právním státě se ukázal jako užitečný, neboť vytváří prostor pro konstruktivní politické výměny mezi členskými státy a pro sdílení jejich osvědčených postupů a získaných zkušeností;

¹ Dokument 17014/14.

² Dokument 14173/19.

³ Dokument 11094/20.

3. opětovně potvrzuje zásady uvedené v závěrech z roku 2014, zejména: objektivitu, nediskriminaci a rovné zacházení se všemi členskými státy; nestranný přístup založený na faktech, jenž nebude narušovat zásadu svěřených pravomocí a bude ctít národní identitu členských států, která spočívá v jejich základních politických a ústavních systémech, včetně místní a regionální samosprávy, bude respektovat jejich základní funkce státu, zejména ty, které souvisejí se zajištěním územní celistvosti, udržením veřejného pořádku a ochranou národní bezpečnosti, a zavazuje se je dále prosazovat v duchu loajální spolupráce;
4. konstatuje, že tento politický dialog bude nadále rozvíjen tak, aby doplňoval činnost všech orgánů EU a mezinárodních organizací, čímž se zamezí zdvojování činnosti, při současném zohlednění stávajících nástrojů a odborných znalostí v této oblasti;
5. konstatuje, že po celou dobu organizace a vedení tohoto dialogu bude předsednictví i nadále zajišťovat, aby byly plně dodržovány zásady dialogu uvedené výše v bodech 3 a 4;
6. zdůrazňuje, že současný obsah a struktura tohoto politického dialogu umožnily, aby byl silnější, více zaměřený na výsledky a lépe strukturovaný, a že jeho příprava byla systematictější. Jeho současný formát, včetně obecných rozprav a zasedání zaměřených na jednotlivé země, jej účinně posílil tím, že každoročně provádí hodnocení aktuálního stavu a klíčového vývoje v oblasti právního státu. To usnadňuje komplexní, skutečnou a interaktivní politickou diskusi, která se obecně zaměřuje na situaci v oblasti právního státu v členských státech a v Unii jako celku;
7. konstatuje, že přestože současný obsah a strukturu dialogu považuje za uspokojivé, je třeba jej dále zlepšit, aby ještě lépe odrážel závazek Rady posílit právní stát a přispívat inkluzivním a konstruktivním způsobem k předcházení vznikajícím a stávajícím výzvám v oblasti právního státu, a to prostřednictvím diskuse a výměny osvědčených postupů a získaných zkušeností;
8. zavazuje se, že bude pokračovat v pořádání obecné horizontální diskuse ve druhém pololetí roku, a v organizování diskusí zaměřených na jednotlivé země třikrát ročně, dvou v prvním pololetí a jedné ve druhém pololetí, přičemž každá se zaměří na situaci ve čtyřech členských státech;
9. zavazuje se, že tento dialog bude zaměřen na analýzu alespoň těchto čtyř pilířů právního státu: systému soudnictví, protikorupčního rámce, plurality a svobody médií a dalších institucionálních otázek týkajících se brzd a protivah. Tím není dotčen širší rozsah tohoto dialogu v rámci Rady pro obecné záležitosti;
10. konstatuje, že v praxi bude tento dialog i nadále založen na výroční zprávě Komise o právním státě, což vytváří synergie mezi orgány, a bere na vědomí začlenění doporučení do zprávy jako způsobu, jak upozornit na konkrétní otázky, které vyžadují další pozornost ze strany členských států;

11. vyzývá Komisi, aby i nadále zajišťovala úzké zapojení členských států a dialog s nimi do přípravy výroční zprávy a aby tuto přípravu i nadále zlepšovala s přihlédnutím k zásadám, jimiž se tento dialog řídí;
12. konstatuje, že tento dialog může rovněž těžit z úvah mezinárodních veřejnoprávních organizací, pokud je Komise ve své výroční zprávě o právním státě zohlednila, a že představují doplňkové a pomocné, avšak cenné zdroje informací, zejména úvahy Rady Evropy a jejích orgánů, jejichž hodnota byla uznána mimo jiné v závěrech Rady ze dne 30. ledna 2023⁴, Soudního dvora a Komise⁵;
13. souhlasí s tím, že kromě organizace tohoto dialogu může předsednictví rovněž zvážit pořádání častějších interaktivních výměn, jako jsou semináře o otázkách právního státu s příslušnými zúčastněnými stranami, zejména s občany, občanskou společností, poslanci, místními orgány, akademickou obcí, sociálními partnery a novináři;
14. uznává horizontální úlohu a odpovědnost Rady pro obecné záležitosti, která tento dialog vede; uznává doplňkovou úlohu Rady pro spravedlnost a vnitřní věci při pořádání konkrétních tematických diskusí o otázkách týkajících se právního státu, které spadají do oblasti její odbornosti, a to na základě inkluzivního přístupu a případně s přihlédnutím k jednáním v rámci Rady pro obecné záležitosti;
15. konstatuje, že v návaznosti na tento dialog v rámci Rady pro obecné záležitosti, by v Radě pro obecné záležitosti, bude-li to považováno za vhodné a nezbytné, mohly být uspořádány diskuse o jednom či několika konkrétních horizontálních tématech z oblasti právního státu;
16. souhlasí s tím, že všechna nadcházející předsednictví budou i nadále svolávat členské státy k dialogu o právním státě v rámci Rady v souladu s výše dohodnutým formátem a četností, a souhlasí s tím, že do konce roku 2027 provede nové vyhodnocení zkušeností získaných na základě tohoto dialogu.

⁴ Dokument 5422/23.

⁵ Dokument 11217/19.

PROHLÁŠENÍ ITÁLIE

Itálie vítá přijetí závěrů Rady o vyhodnocení každoročního dialogu o právním státě a potvrzuje přístup vzájemného dialogu, který je základem každoročního procesu v oblasti právního státu, zahájeného během italského předsednictví v roce 2014, a to v duchu plného dodržování a jednomyslného prosazování hodnot zakotvených v článku 2 SEU.

Itálie konstatuje, že probíhající dialog a výměna osvědčených postupů mezi členskými státy a s orgány Evropské unie v oblasti právního státu představují neformální proces sdílení a vzájemné odpovědnosti mezi členskými státy, který si zachovává výrazně politickou, preventivní a právně nezávaznou povahu. I nadále zastáváme názor, že je třeba upřednostnit tento přístup založený na konstruktivní mezivládní spolupráci a ústřední úloze Rady.

V tomto ohledu Itálie podporuje flexibilní povahu mechanismu vzájemného hodnocení stanoveného v závěrech, který je založen na kritériích objektivit, nediskriminace a rovného zacházení s členskými státy, což jsou prvky nezbytné k tomu, aby se zabránilo automatickým sankcím, které postrádají přiměřenost a spravedlnost. Tento proces zůstává odlišný od právních nástrojů stanovených ve Smlouvách pro zjišťování a řešení případů porušování zásad právního státu, jakož i od doložek o finanční podmíněnosti spojených s víceletým finančním rámcem, o němž se v současné době jedná; v této souvislosti je však i nadále nezbytné zachovat – a ve skutečnosti posílit – vedoucí úlohu a plnou politickou odpovědnost členských států.